

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

ויק"פ

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק א
(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושלוש לבריאה
מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שנת הקהל

לעילוי נשמת

הת' אהרן עזריאל ע"ה
בן - יבלחט"א - ר' משה יהודה שיחי'
נפטר ביום כ"ה אדר שני ה'תשע"ד
ת. נ. צ. ב. ה.
* * *

לעילוי נשמת

הו"ח ר' אליהו ב"ר אוסקר ע"ה פיפרנו
נפטר ביום כ"ה אדר שני ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת רחל בת אסתר תחי'
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה
*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' אבא הלוי
בן הרה"ח שו"ב ר' יואל הלוי ע"ה לוין
נפטר ביום כ"ו אדר ה'תנש"א
ת. נ. צ. ב. ה.
*

נדפס ע"י בנו

הרה"ת ר' שלום דובער וזוגתו מרת טובה שיחיו
ומשפחתם שיחיו לוין

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To dedicate an issue in honor of a loved one, call (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

פקודי

הנשיאים, בפרשת נשא, שתיים עשרה פעמים במלוא הפרטים, והרי, לכאורה, היה יכול להיכתב לגבי כל נשיא – שהביא קרבן דומה לנשיא שהביא לפניו?

התשובה היא שכל נשיא פעל עם הקרבן שלו ענינים אחרים, "המשכות" שונות, כפי שהדברים רמוזים במדרש פרשת נשא². לפיכך לא ניתן להיכתב בתורה שהנשיא הביא כפי שהביא הנשיא הקודם, שכן "המשין" כל אחד מהם "המשכה" אחרת.

ד. ובדרך זו אפשר לתרץ את הקושיא בקשר לפרשיות ויקהל-פקודי:

המשכן שהקב"ה אמר למשה, כפי שמתואר בפרשיות תרומה ותצוה, והמשכן שעשו בני ישראל, כפי שמסופר בפרשיות ויקהל ופקודי – רומזים לשני משכנות מיוחדים, ובלשון רז"ל³: "משכן למטן, משכן למעלן". משום כך נמנים כל הפרטים פעם נוספת.

ובפירוט: כלי המשכן ולבושי הכהונה כפי שנאמרו לראשונה (תרומה-תצוה) הרי הם: א) מפי הקב"ה. ב) אל משה רבנו. יתרון הדברים, ובמיוחד בענין זה, הוא בשלשה:

א) שומע ומקבל הדבור, משה, הוא נשמה דאצילות, כלומר, גם בהיותו כאן למטה היה ממש כבעולם האצילות, כמאמר רז"ל: שכינה מדברת מתוך גרונו.

למרות שכל הנשמות מקורן בעולם האצילות, אבל רק שרשן באצילות⁴. לעומתן הנשמות דאצילות – גם למטה הן בדרגת אצילות.

א. בתורה בכלל, ובמיוחד בתורה שבכתב, כל מלה וכל אות מדויקות ומחושבות. הלכות רבות נלמדות ממלים ספורות או אף מאותיות ספורות של התורה.

בכל זאת חוזר ונשנה בפרשיות ויקהל ופקודי התיאור המפורט של כלי המשכן ובגדי כהונה, שכבר תוארו בפרטי פרטים בפרשיות תרומה ותצוה.

לכאורה, יכול היה להיכתב בתורה בקצרה שבני ישראל עשו את כלי המשכן ובגדי הכהונה כאשר צוה ה' את משה, וכך לחסוך עשרות פסוקים?

ב. הטעם לכך שהלכות רבות אינן מופיעות במפורש בתורה, ויש ללמדן מאותיות ספורות, הוא כי מאחר שאפשר לדעת את ההלכות ממלה או אות מיותרת בתורה, הרי אילו היו נכתבות במפורש היו יתור דברים.

זה גם טעם לכך שהלכות רבות מופיעות במשנה ברמז בלבד, ובגמרא הן מופיעות בהרחבה¹, שכן דרכה של המשנה בלשון קצרה ביחס לגמרא. ואם כן – כאשר על פי סגנון ודיוק לשון המשנה אפשר ללמוד הלכות ע"י רמז – היתה הופעתן במפורש מהוה יתור דברים. כך גם בקשר לגמרא ביחס לראשונים, ולראשונים ביחס לאחרונים.

לפי זה מתחזקת הקושיא האמורה: לכאורה מהווה כל תיאור מעשה המשכן בפרשיות ויקהל-פקודי יתור דברים?

ג. התשובה לדבר היא כדוגמת התירוץ הניתן לקושיא דומה:

מדוע חוזרים ונמנים קרבנות שנים-עשר

2) מדרש רבה פי"ג ואל"ף. ראה תו"א ת, ב. לקו"ת ברכה צח, ג.

3) במדב"ר פי"ב, יב ובכ"מ.

4) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"א ע' 15.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770, על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת, בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תצט), על המלחמות שיתרחשו בחלק ההוא של העולם, אשר הן מהסימנים המעידים שמתקרבת הגאולה האמיתית על ידי משיח צדקנו.

ולאור ההתרחשויות והניסים שצויינו לעיל, צריכה להתחזק עוד יותר ההכרה, שזהו הזמן של ההכנה הקרובה למילוי ההבטחה „והיתה לה' המלוכה”¹, כאשר כל העמים ישוכנעו ש„יש בעל הבית לבירה זו”², והכרה זו תביא אותם „לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד”³.

לקוטי

למרות שיש הבדל בין הנשמות לבין הכלים דאצילות, כאמור ב"אגרת הקדש"⁵: "שכבר יצאו ונפרדו מהכלים" – והדברים מוסבים על נשמות דאצילות – הרי עם זאת הן עדיין בדרגת האצילות.

(ב) האופן בו קיבל את הדיבור והנבואה – הוא כאמור: "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה"⁶, ושני פרטים בדבר: (א) "משה עמד על עמדו"⁷ בשעת התגלות הנבואה, שלא כנביאים אחרים. (ב) נבואת משה היתה בבחינת "זה" ולא בבחינת "כה", כלומר בכל הנביאים הפריע גופם הגשמי אף לגילוי של "כה", ואילו במשה רבנו היה גופו כלי אפילו לבחינת "זה".

(ג) מקום הקבלה היה בהר סיני⁸, שאז עמד משה בדרגה נעלית יותר ממכבהיתו למטה, והראיה: לחם לא אכל ומים לא שתה⁹. אם כי גם לאחר שירד משה מן ההר היו אכילתו ושתיתו שונות משל אנשים אחרים.

מכל זה מובן שמשכן כזה לא נעשה מזהב וכסף וכו' גשמיים¹⁰.

אך כלי המקדש ולבושי כהונה כפי שהם מתוארים בויקהל-פקודי נעשו: (א) על ידי בני ישראל, והרי רוב הנשמות הן דבריא, יצירה עשייה¹¹. (ב) למטה בעולם זה. (ג) מזהב וכסף ונחשת וכו' גשמיים.

ה. בכל זאת, למרות השוני הגדול בין "בכוח" לבין "בפועל" – הרי אימתי בוצע תכלית הרצון של הקב"ה, ומתי קוימה הבטחת "ושכנתי בתוכם"? – רק במשכן הגשמי של

(5) סימן כ'.

(6) דברים לד, י.

(7) רמב"ם הלכות יסודי התורה פ"ז ה"ז.

(8) זח"ב קנט, א. ראה גם במדב"ר פי"ב, ה. וכנראה מדרשות חלוקות הן על הש"ס (מנחות כט, א). ומה שהקשה בעין יעקב (שם ובברכות נה, א) – בוהר שם מקשה לה ומפרק לה.

(9) שמות לד, כח.

(10) ראה במדב"ר פי"ב, ה: אש אדומה כו'.

(11) תורה אור ד"ה ואלה המשפטים.

פקודי

שיחות

ויקהל-פקודי ולא במשכן הרוחני של "הראת בהר", כאמור שם במדרש.

לפי ש"נתאוה הקב"ה להיות לו, יתברך, דירה בתחתונים" דוקא, וכפי הנאמר ב"תניא"¹² מוסב הדבר על "העולם הזה שאין תחתון למטה ממנו". למרות שהוא גשמי וחומרי ונוסף לכך שורר בו חשך כפול ומכופל, כפי שזה מפורט ב"תניא", הרי עם זאת מושגת תכלית הכוונה דוקא בעולם הזה.

– כך מובנת יותר הקושיא הנשאלת לגבי האבנים הטובות שהביאו הנשיאים לבית המקדש: מאחר שהיה זה מעשה נסים¹³ – כיצד היה אפשר לעשות מהם בגדי כהונה? כל תכלית המשכן והמקדש היא עשייתם מדברים גשמיים – אין צריך להיות בהם מעשה נסים, כי אם דברים הלבושים בטבע.

ו. מוסר ההשכל לגבי דידינו הוא לא ליפול ברוח, מתוך מחשבה: איך אפשר להגיע לביצוע הרצון העליון ולכוון לכוונה העליונה כשיוצאים את המצב בו עומדים, ושרויים בכלל בחשך הכפול והמכופל של הגלות המרה? – יש להתבונן בכך שלמרות זאת מבטיח הקב"ה שמי שהוא "נדיב לב", כלומר, עושה דבר בחמימות ולבביות יהודית, הרי "ושכנתי בתוכם", הקב"ה עוזר לו לבצע ולכוון לכוונה העליונה.

ז. שני המשכנות רמוזים בתחלת הפרשה: "אלה פקודי המשכן, משכן העדות", שהרי לכאורה היה צריך להיכתב "אלה פקודי משכן העדות" – ומדוע נאמר פעמיים "משכן"? – אלא שכאן שני משכנות: המשכן שהראה הקב"ה למשה והמשכן שהקימו בני ישראל.

המלה "עדות" אינה כתובה לגבי המשכן הראשון, שהראה הקב"ה, כי אם רק לגבי

(12) פרק לו.

(13) יומא עה, א.

המשכן השני שהקימו בני ישראל.

ענינה של עדות הוא רק ביחס לדבר נסתר. ביחס לדבר גלוי אין צורך בעדות (הרי לכך ההלכה לגבי קידוש החדש שלמרות שדרושה בו עדות הרי אם בית הדין בעצמו ראה את הירח – אפשר לקדש את החדש ללא קבלת עדות "דלא תהא שמיעה גדולה מראיה")¹⁴, יתר על כן: "מילתא דעבידא לאגלויי" (=דבר העשוי להיגלות) אינו צריך עדות גמורה¹⁵. כל הענין של עדות הוא רק בדבר הנעלם.

לפי זה יובן הדבר שהמלה "עדות" נאמרת דוקא לגבי המשכן השני, ומשני טעמים:

(א) המשכן היה מעשה ידי אדם, ומדברים גשמיים, בהם אין האלקות בגילוי – לפיכך יש לגביו צורך בעדות, ואילו המשכן הראשון הוא רוחני גלוי ואין לגביו צורך בעדות.

(ב) רק על ידי המשכן הגשמי "ממשיכים" את עצמותו יתברך שלמעלה מכל הגילויים, נעלם ונסתר לגמרי¹⁶.

במשכן שהראה הקב"ה למשה היו גילויים, המשכות, הארות והשפעות, אך לא – עצמותו, לעומתו במשכן שהקימו בני ישראל בגשמיות – דוקא שם היה "ושכנת בתוכם", "המשכת" עצמותו.

למרות שהמשכן שהקימו בני ישראל היה עשוי מדברים גשמיים, נטלו זהב כסף ונחושת, פשוטם כמשמעם, והקימו מהם משכן.

אך היא הנותנת – בהתאם למוסבר בתורת החסידות ש"עיקר שכינה בתחתונים היתה", לא גילויים, כי אם עיקר שכינה¹⁷.

ה. כך יובן גם הנאמר בירושלמי¹⁸:

14 ראה השנה כה, ב.

15 ראש השנה כב ב.

16 ספר המאמרים ת"ש עמוד 51.

17 ראה ד"ה באתי לגני תשי"א (סה"מ באתי לגני ע' כט ואילך. סה"מ מלוקט ח"א ע' ג ואילך).

18 ברכות פ"ד ה"ג.

"בכל יום אדם מתפלל שמונה עשרה... כנגד י"ח ציוויין שכתוב בפרשת משכן שני". בשם "משכן ראשון" מכנה הירושלמי את המשכן שבפרשיות תרומה-צוה, ובשם "משכן שני" את המשכן שבפרשיות ויקהל-פקודי. במשכן שני נאמר "כאשר צוה" שמנה עשרה פעמים ולפיכך מתפלל אדם ח"י ברכות.

הירושלמי עומד מיד על כך שלכאורה נאמר "כאשר צוה" תשע-עשרה פעמים, ומסביר: "ובלבד מן ואתו אהליאב בן אחיסמך עד סופיה דסיפרא", כלומר, נמנים רק הביטויים "כאשר צוה" המופיעים לגבי בצלאל ואהליאב ביחד, אבל "כאשר צוה" הנאמר לגבי בצלאל בלבד אינו נכלל בחשבון. לכאורה בלתי מובן: (א) מה הקשר בין ח"י ברכות התפלה לבין ח"י הפעמים של "כאשר צוה". (ב) מה הקשר בין התפלה לבין המשכן השני דוקא. (ג) מדוע נמנה "כאשר צוה" – כנגד ח"י הברכות – רק במקום בו נזכר גם אהליאב.

יתר על כן בלתי מובן: הרי ידוע¹⁹ ש"תפלה" הוא מלשון: התחברות (כמו: "התופל כלי חרס", "נפתולי... נפתלתי"), שענינה של התפלה הוא התחברות והתקשרות המתפלל אל האלקות. היה, אפוא, צריך הדבר להיות קשור לבצלאל, שהוא משבט יהודה, בלבד, יותר מאהליאב למטה דן, לפי: (א) ששבט יהודה הוא הנעלה שבשבטים (כאמור במדרש²⁰ שלפיכך נבחרו דוקא בצלאל ואהליאב, מן המעולה שבשבטים ומן הירוד שבשבטים). (ב) ש"יהודה" הוא מלשון הודאה, וקשור במיוחד לתפלת שמונה עשרה²¹, ענין הדבקות שבתפלה אפשרי רק על ידי הודאה והתבטלות. מדוע, אם כן, קשור כאן הדבר בהוכרת אהליאב דוקא?

19 תורה אור עט, סע"ד.

20 שמו"ר פ"ג, ד.

21 תו"א ד"ה יהודה אתה. ד"ה יהודה אתה, תרפ"ח.

יציאית מצרים –

הרי זהו הזמן המתאים להפנות את מלוא תשומת הלב אל הניסים והנפלאות שאירעו בימינו אלה, בימים הסמוכים לפורים שנה זו.

היו אלה ניסים גלויים לא רק לעם ישראל אלא גם לכל העמים, ועד ש"ראו כל אפסי ארץ" – הכל ראו את הניסים שהתרחשו בתקופה זו.

... על פי התנאים הטבעיים של העולם היה צפוי, שתהיה זו לא רק הכרזת מלחמה וכיוצא בזה, אלא שהמלחמה תגרור לתוכה עמים רבים ותתלהט עד כדי מלחמת עולם ר"ל; אך בפועל, למעלה מדרך הטבע, לא זו בלבד שנמנעה מלחמת עולם, אלא שגם המלחמה שפרצה – שככה.

בשעה שכל הסימנים הצביעו, שיש לצפות למלחמה קשה ולהכין צבא גדול ואדיר, מצוייד בכלי-נשק רבים ודווקא מהמתקדמים ביותר – הרי לאחר כל ההכנות, כפי שנהוג להיערך למלחמה ארוכה שאמורה להתמשך שבועות וחודשים – בא הניצחון בפועל בתוך זמן קצר ביותר!

הניצחון היה כל כך מופלא, שהוא מנע לא רק שפיכות דמים רבה בין אומות העולם (כפי שחששו תחילה), אלא הוא אף הביא לידי כך, שהאויב ישחרר, ובצורה טובה, חלק משבויי המלחמה ואפילו חלק מאלה שנישבו בעבר.

... יתירה מזו: אלה היודעים את המתרחש "מאחורי הקלעים" – המודעים לפרטים חסויים רבים שאינם מגיעים לידי פרסום – משיגים עוד יותר ויותר את פלאי הניסים והנפלאות בזמן הזה, בימים האלה.

* * *

במשך השנה הזאת – עלי' נתנו יהודים את השם והסימן: "היה תהא שנת נפלאות אראנו", ועוד קודם לכן, בסיומה של השנה שעברה, שצויינה על-ידי יהודים בסימן: "היה תהא שנת ניסים" – הודגש פעמים רבות הקשר לדברים שחז"ל גילו מראש (בילקוט שמעוני ישעי' רמז

א גוטן אופן, א טייל פון די מלחמה-געפאנגענע און אפילו א טייל פון די געפאנגענע פון פריער.

... און נאך מער: די וועלכע „ווייסן וואס ס'טוט זיך אינעווייניק" – זיינען באקאנט מיט גאר א סך איינצלהייטן וועלכע דערגרייכן ניט צו דער עפנטלעכקייט – באגרייפן א סך מער דעם וואונדער פון די נסים ונפלאות בזמן הזה בימים אלה.

* * *

במשך פון דעם יאר – אויף וועלכן אידן גיבן דעם נאָמען און סימן: „היה תהא שנת נפלאות אראנו", און נאָך פאַר דעם, ביים סוף פון פאַרגאַנגענעם יאר, באַצייכנט פון אידן מיטן סימן „היה תהא שנת נסים" – איז פיל מאָל באַטאַנט געוואָרן בנוגע וואָס חז"ל האָבן פאַראויס געזאָגט (אין ילקוט שמעוני ישע"י רמז תצט) וועגן די מלחמות וועלכע וועלן פאַרקומען אין יענעם טייל פון וועלט, אַז דאָס זיינען פון די סימנים אַז אַט-אַט קומט די גאולה האמיתית והשלמה דורך משיח צדקנו.

און אין אַנבליק פון די אויבנדערמאָנטע געשעענישן און נסים, דאַרף נאָך שטאַרקער ווערן דער באַוואוסטזיין, אַז דאָס איז די צייט פון הכנה קרובה צו דער ערפילונג פון דער הבטחה, „הייתה לה' המלוכה"¹, ווען אַלע פעלקער וועלן זיין איבערצייגט אַז „יש בעל הבית לבירה זו"², און די אַנערקענונג וועט זיי ברענגען „לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד"³.

(ממכתב כללי, כ"ה אדר תנש"א)

בבואנו מימי הפורים – ימים של ניסים שהראה הקב"ה „בימים ההם בזמן הזה", ובהתקרבו אל חג הפסח – שבו אנו חוגגים את החג של „זמן חרותנו", ומודים לה' על הניסים והנפלאות שהראה בעת

(1) עובדי' א, כא.

(2) ראה ב"ר רפ"ט.

(3) צפני' ג, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

ט. לפסוק "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" אומר הוזהר²²: סולם – דא צלותא (תפלה). במדרש²³ נאמר: סולם – זה סיני (תורה). בתורת החסידות מוסבר ההבדל בין תורה לבין תפלה. התורה היא "המשכה" מלמעלה למטה, והתפלה היא "העלאה" מלמטה למעלה.

וזה המובן של "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (לגבי התפלה): הסולם מוצב "ארצה" ולא "בארץ" (ב' שבאית), כלומר: נוטה לארץ²⁴, לארציות, בדרגה נחותה של ארץ²⁵, וה"עבודה" היא: לקחת את הדברים התחתונים, ובכללם אלו שמתחת לארץ, ולהעלותם לא רק "בשמים" (מקיפים), כי אם בדרגה נעלית מזה בהרבה – "שמימה" (מקיפים למקיפים), ועוד נעלה מזה – "השמימה", אל עצמותו, לשם יש להעלות את הדברים הגשמיים.

וכאמור לעיל זו עבודה מלמטה למעלה, "עבודת עבד". למרות שיש תענוג מן הדבר עצמו – הרי ענינה "עבודת עבד".

אם כי ניתן לשם כך כח מלמעלה, "וישכם לכן בבקר": בכל צפרא מאיר הלובן העליון²⁶, אין זו אלא נתינת כח, ואילו העבודה עצמה היא מלמטה למעלה.

כך יובן הקשר בין התפלה לבין המשכן השני דוקא, שכן לשני דברים אלה תוכן אחד: לקחת דברים גשמיים ועשייתם למשכן ודירה להקב"ה.

י. משום העובדה שהתפלה היא העלאה מלמטה למעלה ויש להעלות אף את הדברים הנחותים ביותר, בהתאם לביטוי הידוע שיש

להעלות אפילו את הסנדלים...²⁷, הרי כשם שבו עצמו צריך האדם לרכו את כל כחות נפשו, אף הנחותים שבהם, ולהעלותם,

כך בבני ישראל בכלל – שהרי לפני התפלה על האדם לקבל על עצמו מצות "ואהבת לרעך כמוך", כאמור ב"פרי עץ חיים"²⁸ ואדמו"ר הזקן מביא זאת בסידורו – יש להכלל בכל ישראל יחד, ואפילו את אלו שהם בכחינת "אהליאב" – לפי האמור במדרש: "הירוד שבשבטים" – יש להעלות.

שוה ענין "ואהבת לרעך כמוך", לפי מאמר הבעש"ט שמצות אהבת ישראל היא גם ליהודי הנמצא בקצה העולם שלא ראה אותו מעולם ולא היה לו כל מגע אתו.

כשיהודי עומד להתפלל, ופירוש הדבר שכבר השלים את כל ההכנות הדרושות לפני התפלה והגו מוכן כבר לעמוד בתפלה, והרי בעצם ענין ההתייבבות לתפלה, ובפרט לאחר ההכנות שלפני התפלה, מתעלה האדם מאד, משום שהוא מנתק עצמו מכל עניני העולם ומתייבב לפני הקב"ה²⁹.

ועלול הוא אז לחשוב: "מה לי וליהודי שעדיין אינו מוכן לתפלה, ואפילו לא להכנות לתפלה, יהודי ירוד", אומרים לו שמצות אהבת ישראל היא אף ליהודי שבקצה האחר של העולם, בקצה האחר של עולמו ברוחניות.

יתרה מזו נאמר לו, שמצות אהבת ישראל היא אף לזה שלא ראה אותו מעולם – כלומר, אפילו בטרם החל בהכנותיו לתפלה – ומעולם לא היה לו מגע אתו, שהלה רחוק ממנו לאין ערוך אף בטרם החל בתפלה שאו נשמתו (אינה אלא) באפו³⁰.

(27) ראה שיחת שמח"ת תשי"א אות ח (סה"ש תשי"א ע' 32).

(28) שער ג, פ"ב.

(29) ראה לקו"ש ח"ב [המתורגם] ע' 53.
(30) ברכות יד, א. ונתבאר בהקדמת לקו"ת לג' פרשיות (אה"ת בראשית כרך ו' תתרכ, א ואילך).

(22) ח"א רסו, ב. ח"ג שו, ב. תיקוני זהר תיקון מה.
(23) ב"ר פס"ח, יב.
(24) ראה כלי יקר על הפסוק.
(25) ראה ב"ר (פספס"ח): מוצב ארצה ויתייבבו בתחתית החר כו', בבקעת דורא כו'.
(26) תורה אור כד, ב.

הוספה בשורת הגאולה

יז.

קומענדיק פון די ימי הפורים – טעג פון נסים, וואָס דער אויבערשטער האָט באַוויזן „בימים ההם בזמן הזה“, און דערנענטערנדיק זיך צו חג הפסח – ווען מיר פראַווען דעם יום־טוב פון „זמן חרותנו“ און מיר דאַנקען דעם אויבערשטן פאַר די נסים ונפלאות וועלכע ער האָט באַוויזן ביי יציאת מצרים –

איז איצט די פאסיקע צייט צו ציען די פולע אויפמערקזאַמקייט אויף די נסים ונפלאות וועלכע האָבן פאַסירט נאַענט צו דעם היינטיקן פורים. דאָס זיינען געווען נסים גלויים אפענע נסים, ניט נאָר פאַר אידן, נאָר אויך פאַר אַלע פעלקער, ביז אַז „ראו כל אפסי ארץ“, אַלע האָבן געזען די גרויסע נסים וואָס זיינען פאַרגעקומען אין דעם זמן.

. . . לויט די נאַטירלעכע אומשטענדן אין דער וועלט, האָט עס געהאַלטן דערביי, אַז עס זאָל זיין ניט נאָר אַ מלחמה ערקלערונג א.ז.וו. נאָר אַז די מלחמה זאָל אַריינציען מערערע פעלקער און זיך צעפלאַקערן אין אַ וועלט־קריג, ר"ל – און למעלה מדרך הטבע הרגיל, איז ניט בלויז אויסגעמיטן געוואָרן אַ וועלט־מלחמה, נאָר אויך די שוין אַנגעהויבענע מלחמה איז איינגעשטילט געוואָרן.

בעת אַלע סימנים האָבן געוויזן, אַז מ'דאַרף דערוואַרטן אַ שווערע מלחמה, און צוגרייטן אַ גאָר גרויסע אַרמיי מיט אַ סך כלי־זיין און דוקא פון די נייעסטע, און נאָך די אַלע צוגרייטונגען ווי ס'איז דער סדר ווען מ'גרייט זיך צו אַ לאַנגער מלחמה, וואָס דאַרף דויערן וואָכן, חדשים – איז דער נצחון געקומען אין גאָר אַ קורצער צייט!

דער נצחון איז געווען אַזוי וואונדערלעך, אַז ער האָט ניט נאָר פאַרמיטן אַ סך שפּיכות דמים צווישן אומות העולם (ווי מ'האָט מורא געהאַט), נאָר האָט געבראַכט דערצו, אַז דער שונא זאָל באַפרייען, אין

שיחות

פקודי

לקוטי

שבמשכן) – לאחר מכן – ה"משכה" מלמעלה למטה, "ושכנתי בתוכם" ("ריח ניחוח"), ושתיהן – ההעלאה וההמשכה – יצרו את "כאשר צוה", "צוה" – מלשון: צוותא, התקשרות והתחברות הדברים הגשמיים עם עצמותו, חיבור נברא ובורא.

[ומשום שהכוח להתקשרות בא ממש רבנו, (בבחינת משה רבנו שבכל אחד), נאמר, לכן, "כאשר צוה ה' את משה" –

– כך גם בענין התפלה (שהרי "תפלות כנגד קרבנות תקנום"): כשישנה העלאה, כשהמתפלל יודע שאין לו למי לפנות כי אם אל הקב"ה בלבד – "ממשך" הוא ע"י כך מלמעלה את כל ה"משכות" שהוא צריך, "רופא חולים" ו"מברך השנים" וכו', וההעלאה עם ההמשכה יוצרות את ההתחברות וההתאחדות של האדם עם האלקות, עד לשיא היחוד, שהוא סיום התפלה: "בשלום".

(משיחות פרשת ויקהל, פקודי, תשי"א, תשח"י)

ואין זו רק מצוה של אהבת ישראל שהיא יסוד כל התורה, הדבר נוגע גם לתפלתו שלו, להתעלותו שלו, אהבת ישראל היא ההכנה וההקדמה לתפלתו הוא.

הטעם לכך הוא משום שסדר ההעלאה הוא שיש להעלות מן הנמוך ביותר, כפי שידוע³¹ המשל לבנין שמרימים אותו במנוף.

ופשוט הדבר, שגם בנפשו, עליו לקחת לא רק את ה"בצלאל" שבנפש כי אם גם את ה"דן" הירוד שבנפשו. עליו להתפלל בכל כוחותיו יחד, ולעשות מכולם משכן להקב"ה.

יא. זה, אפוא, הענין של שמנה עשרה הברכות שכנגד ח"י פעמים "כאשר צוה" הנאמרות במשכן שני, כשמוזכר גם אהליאב, שכן תכלית הכוונה היא לעשות משכן גם מעניני "אהליאב" וכן בתפלה יש להעלות גם את "אהליאב".

יב. כשם שבמשכן באה על ידי ההעלאה מלמטה למעלה (ובפרט בענין הקרבנות שבמשכן שהוא אחת העבודה העיקריות

לזכות

כ"ק אַדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וּרְבִינוּ

מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

☞ ☞ ☞

ויהי"ר טע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

☞ ☞ ☞

יחי אַדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וּרְבִינוּ מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְעוֹלָם וָעֶד